

ana" eveneens:
ijke komedie of
dan te spelen.

ERP ANEMA.

MIJN LEVEN

dingen waren
lijartspel en de
het leven onzer

en men besloot
voorlichting te

de eerste plaats
omtrent het ge-
teel op zichzelf

ook onder gere-
ijks verschil be-

racht door ont-
t middel waar-
n: verpoerende.
— beantwoordt
n in 't algemeen

i die erbij ver-
l is met eenig
eft de oefening
berekening) en
n onzer edele

ek waartoe het
t het meebrengt
ens, dat het bil-
zijdigste spelen

n of meer ruwe
uit moreel oog-
tar — dan het
ze vaderen zoo

i spel was, dat
ik kon hebben,
gen familie- of
door men voorts
acht — zou ik
llerlei onbedui-
verdienste (!)
n, op zij te zel-
eatie te zoeken

he Christelijke
rivan, bij som-
iooie biljartspel
entrum van het
reenigingen (Y.

d hebben, deze
prijzen.
le dingen staan
itten in allerlei
waardeering —
kbaarheid voor

r u ik dat ervan
en die er een
um arbeidstijd
maniakken die
oet blijven, tol-
g en geen hoo-
enschap te be-
bron van in-
te spelen; door
elegenheid vin-
tot te vieren.
in op rekening
en worden, als
oep in de col-

van de beste
ars, overal, al
nheid van ons

el, zelfs bij het

f is het, naar
bij het knikke-
springen van
t is er behalve
komstige ver-

ruis te hebben,
oorloven. En
uiten het land
zoo rijk zijn.
elangen tekort
een biljart zal
e steden naar

een café-restaurant en op de dorpen naar herberg
of kroeg.

Nu is een Christen er niet te goed voor om in
een herberg te komen. Hij mag zelfs met een
goede consciëntie een kroeg binnenlopen.

Maar — dan moet zijn plicht hem daar roepen,
of levensbehoefte zijn verblijf daar wettigen.

Een Christen is daar altoos — moet daar al-
thans zijn, een vreemdeling op zijn doorreis, geen
huisgenoot, geen habitué, geen stamgast.

Dat te zeggen en daar ook naar te doen, is geen
farizeesche eigenwaan, maar een dood-natuurlijk
gevolg van het contrast, dat er nu eenmaal is
tusschen de sfeer die er heerscht in al wat min
of meer brandpunt is van het leven der wereld en
het innerlijk leven van wie God vreest.

En nu ligt het er toe, dat het biljart, wie het
eenmaal ging spelen en ervan houden ging —
en die twee gaan doorgaans samen — in groote
verzoeking brengt, zich te gewennen aan den gang
naar café en herberg en aan den toon die daar,
niet het minst aan de biljarttafel, heerscht. Dubbel
bedenklijk, omdat men zich zijn mede-spiel-
doorgaans natuurlijk niet (in vrijheid) kan kiezen,
maar genoegen moet nemen met wie zich als part-
ner of partners aanbieden.

En die verzoeking van het biljart is er dan
eene die men zich zelf aandoet, die men zelf
in 't leven riep, en die ons daarom de hand op den
mond komt leggen, als we bij het allervolmaaktste
gebed aan de zesde bede toekomen.

Conclusie: Ik geloof, dat onze jongelui wel zul-
len doen met de queue niet in handen te nemen.

Een offer?

Ja, een offer.

Maar toch zeker niet een van de grootste, die
Christus vraagt van wie Zijn discipel wil zijn.

'Ziet er slecht uit voor den gedoopte, dien
dergelijke offertjes reeds te groot en te zwaar
schijnen.

B.

F.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

„Het pad der deugd is fraai”.

Deze klassieke dichtregel, die het beroemde
ideaal van de opvoeding tot alle christelijke en
maatschappelijke deugden zoo goed ironiseert,
kwam mij te binnen, toen ik van een veront-
waardigde moeder het volgende verhaal hoorde.
Haar zoontje zit in de eerste klasse der lagere
school.

De onderwijzeres van die klasse is een actieve
juffrouw, die voor het hoofd der school zoo nu en
dan een karweitje opknapt en daartoe voor eenige
oogenblikken haar lokaal moet verlaten. Ze is
dan gewoon een van de „brave” leerlingen voor
het houden van toe- en opzicht op het podium te
plaatsen, met de opdracht, naarstig alle ongerech-
tigheden, die zich mochten hebben voorgedaan, bij
haar terugkomst te melden.

Dat moment van haar weerkeer is dan een
ernstige confrontatie van aanklager en beschul-
digde, die eindigt met de calligrafische opteeke-
ning van des zondaars initialen op een hoekje
van het bord. En voor de rest van den morgen of
middag staan daar die letters, tot genoegdoening
van den deugdzamen vertegenwoordiger van het
gezag, tot beschaming van den zwakkeling, die
onder de verleiding van de gelegenheid is be-
zwegen.

Het pad der deugd is fraai, ja zeker.

En die brave daar op het podium betreedt het
lot zijn wezenlijk voordeel.

Om te beginnen: hij maakt een voortreffelijke
scholing door in je reinste farizeïsme. Zelf van
alle ondeugd vrij en boven de zwakheden des
vleesches verheven, leert hij met adelaarsoogen
het kwaad van een ander zien. En het melden
van dat kwaad, straks, als de wreken de Nemesis
weer van haar karweitje is teruggekeerd, is hem
een streeling van zijn deugdzam ingewand. Voor
„alle maatschappelijke deugden” wordt die man
bekwamelijk toegerust.

Maar ook de christelijke deugden worden bij
hem aangekweekt.

Jantje Pietersen heeft gister, bij het knik-
ken, den deugdzame er in laten vliegen en hem drie
knikkers afgewonnen. Ziehier nu de gelegenheid
tot kittelende wraak. Door één beweging van hoofd
of hand gaat Jantje in den kuil, zooals hij gister
de knikkers van den brave daarin deed ver-
dwijnen. En tot de christelijke genoegdoening van
dezen laatste komt Jantjes naam op de lijst der-
genen die een afkeuring verdienen! Dan moet hij
ook maar niet zoo „gemeen” zijn!

Van morgen heeft Pietje Jansen in het voorbij-
gaan de tong tegen den brave uitgestoken, aldus
zijn waardeering uitend voor diens ijverig gaan
op het pad der deugd.

Thans praat Pietje even met zijn buurman.
En zie nu, hoe het corpus delicti van van morgen
hem in het ongeluk brengt. Diezelfde tong, die de
brave vanmorgen met machteloze ergernis moest

aanschouwen, geeft hem nu de gelegenheid den
snooden bezitter en beheerder op het rijtje der
zondaars te krijgen. O, triomf van de christelijke
rechtvaardigheidszin!

Voor Gerrit Willemsen, den erkenden leider
der jongensgemeenschap, is de brave op het
schoolplein lucht. De deugd telt bij Gerrit niet.
Nu krijgt zij, de altijd miskende, haar kans.
De brave is nu óók lucht voor Gerrit, maar
nù leidt de zwartheid van zijn ondeugdzame ziel
onherroepelijk tot derzelver smadelijke openbaar-
making in witte letters. De christelijke naasten-
liefde heeft hier gestalte gekregen!

En de brave, terug op zijn plaats, ziet het voor
zijn oogen: J. P., P. J., G. W.,... al is de ondeugd
nog zoo snel, mijn braafheid achterhaalt haar wel.

Inderdaad: het pad der deugd is fraai en de
maatschappelijke en christelijke deugden, die een
naarstig betreden schenkt, zijn sieraden, die karak-
ters vormen.

Die juffrouw is een wijs paedagoge.

W. B. H.

Wetswijziging.

1. Hoe groote behoefte het onderwijs ook heeft
aan een rustige gang van zaken, telkens ziet
weer de wetgever zich geroepen, in te grijpen.
Zoo is ook Minister Marchant reeds druk bezig
met allerlei wijzigingen. In het pas aangenomen
wetsontwerp is nu bepaald, dat een onderwijzer
van 65 jaar voortaan niet meer benoemd mag
worden. Ontslagen worden ook de onderwijzers,
die bij de aanvang van het kalenderjaar de pen-
sioengerechtigde leeftijd met zes maanden hebben
overschreden. Theoretisch kan men de betrokken
leerkrachten nog wel in dienst houden, maar
praktisch is het onmogelijk, omdat voor hen geen
subsidie wordt uitgekeerd.

2. Van veel belang voor heel wat scholen en heel
wat jonge onderwijzers is ook de bepaling, dat
de kweekeling met akte zelfstandig in de klas
mag optreden. Naar de letter der wet mochten
ze alleen werkzaam zijn in een lokaal, waarin
ook een andere bevoegde werkzaam was. Soms
werd dan, om toch maar aan de lastige bepaling
van de wet te voldoen, de deur tusschen twee
lokalen opengelaten. Dan was er toch toezicht.
Deze bepaling is nu opgeheven. De schoolbesturen
kunnen nu meer profiteren van de jongelui, die
werkloos rondlopen en die zich toch gaarne
blijven oefenen in de praktijk van het school-
houden. 't Is te hopen, dat heel wat schoolbesturen
ook een kleine vergoeding kunnen geven aan deze
jongelui. Dat houdt er de moed een beetje in en
maakt het voor de ouders wat gemakkelijker, die
er moeite mee hebben, de jongelui nog een jaar
of wat te onderhouden, zonder dat deze ook maar
iets verdienen.

3. Wanneer de gemeente boventallige leerkrach-
ten afschaft, mag het bijzonder schoolbestuur ze
nog een jaar behouden, te rekenen van af
1 April 1934.

4. Van af 1 Jan. 1934 dient bij vacature of bij
tijdelijke plaatsvervangende ingeval van schorsing
of verlof het bijzonder schoolbestuur een wacht-
gelder te benoemen, op straffe van verlies van de
Rijksvergoeding van het salaris.

Gelukkig is de bepaling bijgevoegd, dat ook aan
de wet wordt voldaan door benoeming van een
leerkracht, die op het tijdstip van de benoeming
als hoofd of onderwijzer voor rekening van het
Rijk in vaste dienst verbonden is aan een andere
school.

Het schoolbestuur behoeft niet elken wachtgel-
der te benoemen. Is geen wachtgelder beschik-
baar van de door de school gewenschte richting,
dan is deze bepaling niet van kracht.

Ook wanneer een bepaalde bevoegdheid noodig
is voor de school, behoudt het Bestuur zijn vrij-
heid. Dit kan ook om andere redenen, door den
Minister te beoordeelen, het geval zijn.

5. De nieuwe leerlingenschaal gaat gelden, zoo-
dra in 1934 een nieuw schooljaar begint. Voor het
schooljaar, dat op 31 Dec. 1933 liep, geldt nog
de oude schaal. Heel kort kunnen we die nieuwe
schaal aldus omschrijven:

Tot 34 leerlingen een hoofd, van 35 tot en met
75 leerlingen een onderwijzer meer, tot 130, tot
185 en dan vervolgens voor 50 leerlingen telkens
een onderwijzer meer. Voor U.L.O.-scholen geldt
dan de 26-schaal.

Gr.

G. M.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De Zending op de Synode.

I.

Elke drie jaar is het een lust het Rapport te
lezen, dat de generale deputaten voor de zending
uitbrengen op de generale synode. Het rapport,
ditmaal aan de synode te Middelburg aangeboden,
verraadt duidelijk de bewijzen van de hand van Ds W.
Breukelaar. Welk een hoeveelheid van arbeid

ligt er achter dit rapport! De inhoud zegt het ons,
maar niet minder de vele aantekeningen, die ver-
wijzen naar „Copyboek” en „Envelope”.

Wanneer wij nu bedenken, dat Ds Breukelaar
niet alleen scriba, maar ook quaestor (of pen-
ningmeester) van de generale deputaten is, dan
worden wij ons bewust welk een werkkraft
deze grijze dienaar nog bezit. Onze kerken zijn
veel aan hem verplicht, temeer omdat hij dien
buitengewoon veel omvattenden arbeid belangeloos
verricht. We hebben in de Acta niet gelezen, dat
hierop opzettelijk op de synode de aandacht is
gevestigd; daarom doen wij het bij dezen. Moge
de Heere dezen zendingsman nog menig jaar voor
onze zending sparen, en hem bemoedigen en troos-
ten, daar hij in korten tijd smartelijke verliezen
leed: twee zonen in de volle kracht van het leven,
n.l. te Haarlem en op Java, en zijn bejaarde
zuster.

Het zendingsrapport bevat 37 hoofdstukken,
welke de meest verschillende onderwerpen be-
handelen. Beginnen wij met het laatste: de finan-
tiën, daar wij als vanzelf ons afvragen, hoe het
daar mee gaat in dezen crisistijd. In het ge-
noemde 37e hoofdstuk gaat het alleen over de
generale kas; echter worden wij in het rapport
zelf herhaaldelijk met financiën van anderen aard
in aanraking gebracht.

De generale kas krijgt haar inkomsten voor-
namelijk uit de opbrengst van het Zendingsblad,
in 1932 bijna f23000, van den Zendingskalender
welke in 1933 een bate gaf van even f3200, voorts
van de 10 pct. der inkomsten van alle zendende
kerken, en van giften en legaten. Dit wordt alles
met elkander een beduidende som, maar de uit-
gaven zijn ook vele, en deze waren zelfs in het
laatste jaar zóó hoog gelopen, dat er een tekort
was van ruim f18000. Toch hebben de deputaten
geen collecte aan de kerken behoeven te vragen,
omdat er nog reserve was; deze reserve was even-
wel met 1 Januari 1933 geslonken tot ruim f9500,
en de uitgaven zijn in klimmende lijn. Niet alleen
Wonosobo vraagt zijn vele duizenden, maar ook
Soemba heeft om hulp aangeklopt; en het zal de
vraag zijn of de kerken in de komende drie jaar
aan één of meerdere extra-collecten voor de gene-
rale kas zullen ontkomen.

Het noemen van de Soemba-zending brengt ons
in aanraking met de gevolgen van de crisis op het
zendingssterrein. De Indische regering heeft het
bezuinigingsmes reeds duchtig gehanteerd, en de
zending op Soemba is er door in moeilijkheid
gekomen. Men had aan de generale deputaten
gevraagd om voor rekening van de generale kas
te nemen: 1. de onderhoudskosten van de leerlin-
gen der Opleidingsschool, 2. de kosten van de
eigen schoolinspectie, waarvoor de regering geen
subsidie meer geeft, en 3. de kosten van den nor-
maal-leergang te Pajeti onder leiding van den heer
Mobach. Dit drieledig verzoek moest natuurlijk
op de synode komen, en deze heeft goedgevonden,
dat de deputaten, het in overweging nemende, de
kosten van de voldoening eraan nader zouden
onderzoeken, en dan een beslissing zouden nemen,
welke financieel uitvoerbaar zou blijken.

Ook op Java werkt de crisis. Het meest duide-
lijk komt dat uit in hetgeen de Keucheniuschool
ervaart. Gelijk men weet is de Keucheniuschool
een normaalschool; reeds zijn alle Christelijke
normaalscholen op Java op twee na opgeheven,
en ook de Keucheniuschool komt in het gedrang.

Immers zij leidt onderwijzers op voor de
z.g. standaard-scholen, maar de oprichting van
nieuwe scholen van dit type is zoo goed als stop-
gezet; bovendien heeft de regering bepaald, dat
onderwijzers gevormd aan de normaalschool, al-
leen in de 4de en 5de klas van de standaard-
scholen mogen staan, maar voor de laagste drie
klassen geen leerlingen van een normaalschool
mogen worden benoemd, doch alleen volksschool-
onderwijzers, die slechts het diploma van een
normaal-cursus bezitten en dan ook veel minder
salaris genieten. Alzoo zal er binnen korten tijd
voor onderscheidene jaren geen opleiding van
normaalleerlingen meer noodig zijn.

Moet dan de Keucheniuschool worden gesloten?
Misschien dat het mogelijk zal zijn, dat zij zich
voortaan aan de opleiding van volksschoolonder-
wijzers zal wijden; misschien! De toekomst van de
Keucheniuschool is dus zeer onzeker.

Ook de kweekschool te Solo lijdt onder de crisis-
maatregelen der regering, en het zendingsrapport
zegt, dat het staat te vreezen, dat ook deze school
weldra in ernstige financiële moeilijkheden zal
geraken.

Uit het genoemde blijkt, dat de crisis in Indië
met name de scholen, die van de zending uitgaan,
heeft getroffen. Van de hospitalen spreekt het
zendingsrapport niet, omdat van alle kerken te-
zamen geen hospitaaldienst verricht wordt, maar
alleen schooldienst. Zouden we willen weten, hoe
de crisis op den medischen dienst inwerkt, dan
kunnen wij alleen terecht bij de verslagen der
zendende kerken. Misschien geeft hoofdstuk zes
uit het zendingsrapport eenig licht over deze zaak,
want daarin lezen wij, dat de synode van 1930 had
toegestaan, dat Middelburg voor haar medischen
dienst zou gesteund worden met een subsidie uit
de generale kas van hoogstens f6000 per jaar, en
wel zoolang de kerk van Middelburg geen gouver-